

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Yrg Oslobodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-37, éjjel 24-25, Sfrgönyelm: "Délbácska" Novisad Póstatakarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. SZEPTEMBER 10.
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din; fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Utolsó üzenet a magyar testvéreknek

A választások előtt utolszor fordulok hozzátok Magyarok, testvéreim! Nem tüzelni akarok benneteket, nem akarom felgyújtani benneteket az amugy is égő lángot, hogy lobogva-lobogjon szívetekben a magyar gondolat, a magyar érzés és a magyar jövő! — Nem akarom felkorbácsolni magyar érzéteket, faji összetartozástokat, nem akarok hivatkozni mindazon sorokra, miket e lap vezetőcikkében hoztátok intéztem, amelyekben lelketekre beszéltem, értelmekre, öntudatos, gerinces magyar lelketekre hivatkoztam, hogy tartsatok össze, mert csak így értek el eredményt és csak így becsülnek meg benneteket. — Így vagytok egy nagy, tömegben számottevő politikai, gazdasági, kulturális tényezők.

Nem akarom unalomig megismételem, hogy politikai jogaitokat érvényesíteni kell és a parlamentbe saját véretekéből való magyar gondolkodású, magyar embert kell beküldetnek, mert csak az képviseli egyedül a Ti érdekeiteket.

Nem, én nem ismétlem meg a magyar fájdalom szívből jövő írásokat, melynek minden sora egy-egy a szívből kicseppent bus magyar vérből van összetéve és fojton azt hangoztatja: „Magyarok tartsatok össze, legyetek eggyek!” Ellenséget ne lásson egyik magyar a másikban, csak barátot.

Világnézeti harcok üljetek el, tartsatok szünetet most nincsen itt az ideje! Most csak utolsó üzenet képen azt az egyet tanácsolom, hogy a választás napjáig tartson minden magyar lelkében nagy lelki gyakorlatot, magabizáltságot. — Próbáljon erősen gondolni múltjára, jelenére és jövőjére.

Minden magyar családapá mélyen nézzen kis és nagy gyermekeinek szomorú szemébe és ott keresse a magyar kisebbség jövőjét, hogy mi lesz ezekkel? Magyaroknak akarja-e nevelni? Vagy elakarja-e magától taszítani? Akarja-e, hogy gyermekei magyarul tanuljanak, magyar irodalmat, magyar újságot olvassanak? Akarja-e a maga acélos, magyar lelkét úgy átültetni az utóállamnak lelkébe, hogy úgy érezzen, gondolkozzon és tegyen mint ő maga?

Ez a választás a magyar kisebbségre nem csak egy egyszerű választási folyamat, amelyik ha végetér, úgy körülötte megszűnik a gondolkodás a jövőről és a mindennapi gondok tovább folytatódni.

Nem. Ez a választás a nagy erőpróbája a magyar kisebbségnek, mert be kell bizonyítani, hogy a magyarság az ő szavazataival egyedül a magyar kisebbségi népképviselőt elnyerésére fogott össze és ezzel a magyar kisebbség életrevalóságának és létezésének ad kifejezést.

A vajdasági magyar sors áll vagy bukik a mostani választásokon. — A Ti sorsotok szorosan összeforrot a választással és meglátjuk, hogy akarjátok-e, óhajtjátok-e szívből, lélekből, teljes magyar érzétekből, hogy a beográdi parlamentben titeket, magyar kisebbséget, magyar képviselő képviseljen?

Ehhez jogotok és lehetősétek van, tehát éljetez vele. Éljetez az alkotmányadta jogaitokkal, hogy most már az ország házában, az ország színe előtt mondhasa el az állatokat

beküldött magyar képviselő azt, ami a szíveteken fekszik, bajokat, kívánságokat, kéréseket, fájdalmatokat, hogy azok az alkotmányos fórum, a kormánynál meghallgatásra találjanak és orvosoltassanak.

Most bucsuzom tőletek Magyar testvéreim, a választások előtt!

Ismerlek benneteket mindnyájakat, ismerem a kitartókat ép úgy mint az ingadozó-

kat, — de fizetem meleg tüze járja át még az ingadozó lelketeket is és erős, bátor, becsületes magyar szív és gondolat irányítsa elhatározástokat az utolsó fejezetnél, a szavazásnál.

Nem könyörgök szavazatokért! Nem! Nektek szívbéli kötelességetek a magyar népképviselőt tenni, dolgozni, mert az a Ti és gyermekeitek érdeke és szebb jövője.

Bucsum utolsó szava is csak az legyen: Összetartás, egység, magyar lelkes Öntudat!

A radikálisok többséget remélnék a választásoknál

Vukicsevics Velja miniszterelnök visszatért Beogradba

Beogradból jelentik: Vukicsevics Velja miniszterelnök tegnap délelőtt visszaérkezett Beogradba. A miniszterelnök visszatérése alkalmával kedvetlenül látszott, amit az ellenzék azzal magyaráz, hogy a vidéki népgyűlések kudarcra jártak Ezzel szemben a kormány sajtója megállapítja, hogy a miniszterelnök agitációs útja óriási sikerrel járt. Egy előkelő radikális politikus a következőket mondotta a Délbácska munkatársának a választás kimenetelére vonatkozólag:

— Teljesen hibával az az erőlködés, amelyet az ellenzéki pártok a miniszterelnök ellen kifejtettek. Most már nem kétséges többé, hogy a radikális párt az egész vonalon győzni fog, a demokrata párt pedig súlyos vereséget fog szenvedni. Nem igaz, hogy a Vajdaságban terror uralkodna, mert hiszen semmi sem bizonyítja jobban, hogy a Vajdaságban legteljesebb agitációs szabadság van, mint az, hogy a kormány hallgatagon tűri a független munkásság propagandáját. A magyar párt is úgy igyekszik feltüntetni a helyzete, mintha a Vajdaságban terror uralkodna, pedig a magyar párt még sohasem élvezett annyi akciószabadságot, mint most. „A Vajdaság a Vajdaság” jelszó nem tekinthető aktuálisnak, mert annyi bizonyos, hogy a vajdasági területeknek több ingerenciájuk van az általános politikai helyzetre, mint valaha.

Vukicsevics Velja miniszterelnök tegnap

nem nyilatkozott az újságíróknak. Megérkezése után a lakására vonult s azután senkit sem fogadott. Beogradban nagy vehemenciával tombol a plakátharc, amely óles propaganda hirdetésekben robban ki. Mi sem természetesebb, hogy a plakátoknak óriási nézőközönsége van. Politikai körökben tegnap élesen tárgyalták azokat a fejleményeket, amelyek a kormány győzelme esetén lépnek fel.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy Vukicsevics ez esetben semmiféle változást nem eszközöl a kormány kebelében, ellenkező esetben azonban a Rádics párttal kísérli meg a koalíció megteremtését.

Magyar színelőadások a Vajdaságban

Jelentettük annak idején, hogy a kormány Földessy Sándor színgazgatónak concessziót ad magyar színelőadásokra a Vajdaságban. Mint most értesülünk, a kormány hozzájárult a concesszióhoz s már a legközelebbi napokban kiadja az engedélyt Földessy Sándornak. A színgazgató, aki 14 vajdasági városra kért játszási engedélyt, első előadását Somborban fogta megrendezni.

A szombori előadások után Földessy Novisadon folytatja előadásorozatát, amely több heti időtartamra fog kiterjedni. Ez alkalommal a színgazgató több neves budapesti színvesszt fog felléptetni.

Kondics tábornokot felmentették

Beogradból jelentik: A beogradi katonai törvényszék kétnapos zárt tárgyaláson tárgyalta Kondics Vladimír tábornok ügyét, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy ő idézte elő 1924. augusztus 24 én a Timok-dívidió katasztrófáját. A vádirat szerint Kondics tábornoknak az volt

a szerepe, hogy háiba támadja az előrenyomuló osztrák-magyar hadsereget, de ez a terve nem sikerült és kizárólag rajta mulott, hogy hadserege felmorzsolódott. A bíróság a tárgyalás folyamán meggyőződött Kondics tábornok ártatlanságáról és felmentette a vádlottat.

Romániában pesszimizmussal tekintenek a Népszövetség döntése elé a magyar—román birtokperек ügyében

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse bucaresti tudósítást közöl, a magyar állampolgároknak erdélyi birtokperében. A cikk a többek között a következőket mondja: A Genfből érkező jelentések alapján Romániában nagy aggodalom nyilvánul meg, mert úgy látják, hogy a birtokperек ügyében a Népszövetség döntése kedvezőtlen lesz Romániára. A nemzetek szövetsége előrelátható döntéséért a sajtó egy része különösen a Cuvantul, Titulescu külügyminisztert teszi felelőssé és a balsiker ese-

tén, Titulescu lemondását követeli. A kormánybarát sajtó bizalommal teljes hangú cikkekkal igyekszik a közvéleményt megnyugtanni. Tájékozott helyről nyert értesülés szerint, Titulescunak Stresemannal folytatott megbeszélése, Németországnak a birtokperек ügyében elfogadandó álláspontjára irányult és felmerült az a törekvés, hogy ezt a kérdést összefüggésbe hozzák a Banka Generala érdekelvel és kompenzálják a mindkét részen fennálló érdekeket.

Magyar becsületbeli kötelesség a Magyar Párt lobogóját követni

A demokraták nem tartották be a temerinieknek tett ígéretet

A sajtótörvény értelmében minden helyreigazító közleménynek helyt kell adni. Miután a törvény kötelez rá, közöljük az alábbi helyreigazító közleményt. Mi ezzel szemben fenntartjuk minden állításunkat:

B. lapjuk folyó évi szeptember hó 4. napján kelt 204. számában „Magyar becsületbeli kötelesség a Magyar Párt lobogóját követni. A demokraták nem tartották be a temerinieknek tett ígéretet” cím alatt cikk jelent meg, melyre alulírott a sajtótörvény 26. és 28. §. alapján kérem ugyanazon helyen az aiant helyreigazító nyilatkozatomnak helyt adni:

Járásai szervezetünk elnöksége folyó évi június hó közepén, távollétemben, járási jelölőgyűlést hívott össze, melyet Bartos György, járási elnök vezetett.

Erre a gyűlésre temerini szervezetünk hat tagot küldött, közöttük dr. Fehér Mihály urat is. Ezen a gyűlésen hosszabb tanácskozás után egyhangúlag dr. Miczatek Lajos lett noviszádi járási jelölőnek választva, helyettesének pedig dr. Fehér Mihály, aki ezt a jelöltséget csak oly feltétel mellett volt hajlandó vállalni, ha a megválasztott jelölt képviselői mandátumát vele megosztja. Ez a való tényállás.

Valótlán azonban, hogy pártunk vagy annak bármely felelős faktora oly nemű ígéretet tett a demokrata szervezetnek Temerinben, hogy a jelenlegi nemzetgyűlési képviselőválasztásokkor a noviszádi járás jelöltje magyar lesz.

Ellenben való, hogy a kerületi és főleg a temerini magyarság iránti hálónk jeléül én a párt nevében folyó évi július hó 29. napján Temerinben, özvegy Kovácsné vendéglőjében felajánlottam dr. Fehér Mihálynak a Sztáribecsei járás jelöltségét, amit Dr. Fehér nem volt hajlandó vállalni.

En, mint kerületi elnök, formális belépési

nyilatkozat nélkül is tagja, sőt elnök, formális belépési nyilatkozat nélkül is tagja, sőt elnöke vagyok a demokrata párt kerületi szervezetének és ha dr. Fehér Mihály, aki a párt kebelén belül működött, annak munkájában aktív részt vett, a tartománygyűlési választásokon jelöltséget vállalt temerini helyi szervezetünk elnökségének, mint a párt választott ügyésze — tagja, ma nem tekintí magát b. lapjuk szerint pártunk tagjának, mert oda formálisan — belépési nyilatkozat aláírásával — nem lépett be, ez az ő magán — és lelkiismereti ügye.

Végezetül valótlán az is, hogy a temerini demokrata vezetőség és Kovács József kerületi alelnök és helyi szervezeti elnök lemondását a a pártból való kilépését határozta volna el, mert úgy Kovács József ur, mint a többi vezetőségi tagok még ma is igen hű és odaadó harcosai a demokrata pártnak, melynek temerini népgyűlésén folyó évi augusztus hó 28. napján maga Kovács József ur elnököt és hogy Kovács ur ma is egyike a leglelkismeretesebb és kitartóbb vezetője a temerini demokraták.

Ezzel szemben való az, hogy pártunk temerini szervezetéből eddig egyetlenegy tag sem lépett ki és hogy dr. Fehér Mihály szóval sem írásban eddig a temerini pártvezetőségnek nem jelentette ki, hogy ő nem tekintí magát a demokrata párt tagjának és hogy dr. Fehér Mihály ur, a mai napig sajtó útján sem közölte — teljes aláírásával — a demokrata pártból való kilépést.

Fogadja igen tisztelt Szerkesztő ur őszinte nagyrabecsülésem kifejezését.

Noviszád, 1927. évi szeptember hó 6. án.

Dr. Nikolics Bránkó

az országos demokrata párt noviszádi kerületi választmányának elnöke.

Chamberlin véleménye szerint az Old Glory a tengerbe veszett

Rómából jelentik: A Corriere della Serra newyorki jelentése szerint alig van remény arra, hogy az Old Gloryt megtalálják. Berihand pilóta utolsó rádiógrammában arról panaszkodott, hogy a gép túlságosan nehéz és valószínűleg ez a körülmény idézte elő a katasztrófát. Ecker a repülőgépet építője annak a nézetének adott kifejezést, hogy a gép motorhiba következtében zuhanhatott a tengerbe.

Az angol közvéleményen, az utóbbi óceánrepülések tragikus balsikerrel következtében nagy idegesség vett erőt és a sajtó egy része egész nyíltan vallja, hogy a kormány egyelőre tiltsa be, az Óceán átrepülésének megkísérlését. Branker tengernagy, a brit légiflotta parancsnoka úgy nyilatkozott, hogy a kormány ezeket a kísérleteket magánvállalkozásnak tekintí és azokba nem avatkozik bele.

Az Old Glory utjáról Chamberlin úgy nyilatkozott, hogy azt hiszi, hogy az Old Gloryt

baleset érte, amikor ködfelhőbe került. A pilóta a ködben talán elvesztette uralmát a gép felett és a tengerbezuhanás mielőtt a repülőgépet újra egyensúlyba hozhatta volna. A newyorki Hears lapok tulajdonosa 25.000 dollár díjat tűzött ki annak, aki az eltűnt Old Glory nyomára vezet. Az amerikai lapok egyre hangosabban követelik, hogy törvényileg szabályozzák az óceánrepülést és utalnak arra, hogy ezévi május óta 21 pilóta tűnt el nyomtalanul a különböző óceánrepülések során.

Az amerikai kereskedelmi minisztérium légügyi osztályán kijelentették, hogy a dilettánsok óceánrepülési kísérletet elítélendők ugyan, azonban a jelenleg érvényben levő amerikai törvény értelmében meg nem akadályozhatók. Lindbergh és Byrd repülésén kívül, akiknek utja a felszerelés szempontjából volt újszerű és tanulságos az utóbbi óceánrepülések semmivel sem járultak hozzá a tudomány haladásához.

Petrovics Zsivorád öccse a hadügyminiszterhez intézett nyílt levelében azzal vádolja a zürichi versenyt résztvevőit, hogy cserbenhagyták parancsnokukat

A bűnösök szigorú megbüntetését kéri a szerencsétlenül járt alezredes öccse

Petrovics Dusán, a sabácl törvényszék bírja, Petrovics Zsivorád alezredes öccse, a beográdi lapok tegnapi számában feltűnéstkelítő nyílt levelet intéz a hadügyminiszterhez, amelyben rámutat azokra az okokra, amelyek Petrovics Zsivorád tragikus halálát előidézték. Azzal vádolja a zürichi repülőverseny résztvevőit, hogy cserbenhagyták saját parancsnokukat s a helyett, hogy mindannyian keresésére indultak volna, egyszerűen visszarepültek Noviszádra.

A katasztrófa augusztus 27-én történt s bár másnapra az idő teljesen kiderült s a repülési lehetőségek a lehető legkedvezőbbek voltak, a legidősebb tiszt nem rendelte el az alezredes felkutatását, hanem parancsot adott a visszatérésre.

s otthagyta saját parancsnokát a biztos haldlnak kitéve az alpesti gleccserek között.

— Amikor augusztus 30-án — folytatja Petrovics — Sztanojlovics tábornoknál érdeklődtem, vajjon tényleg parancsot kaptak-e a repülő a visszatérésre, Sztanojlovics tábornok

a következőket jelentette ki:

— Magam is csodálkozom, hogyan térhettek vissza anélkül, hogy előzőleg saját parancsnokuk sorsa iránt érdeklődtek volna.

— A kötelességtudásnak is vannak határai — mondja Petrovics Dusán nyílt levelében — s nem kétséges, hogy ez az álbüszkeség csak árt a hazának. A háború után első kötelességünknek tartottuk bajtársainkat az első fedezékből kimenteni s a sebesülteket ápolni. Ma pedig meg kellett élnünk azt a szegényt, hogy a fiatal tisztek békeidőben cserbenhagyták saját parancsnokukat s büszke öntudattal térnek vissza hazájukba.

— Meg kellett érnünk, hogy az osztrák tisztek leckéztettek meg bennünket, akik most is azt állítják, hogy Petrovics alezredes meg lehetett volna menteni, ha az Innsbruckban tartózkodó repülőnk a keresésére indultak volna. Egyedül Uzelac kapitány volt az, aki parancsnoka megmentésére akart sietni, de a többi tisztek leszavazták s visszarepültek Noviszádra.

Petrovics azután elmondja, hogy négy nappal a katasztrófa után felkereste Kósz őrnagyot, akinél aziránt érdeklődött, hogy melyik napon történt az alezredes eltűnése, de Kósz őrnagy, a hírszerző ügyosztály főnöke semmiféle felvilágosítást nem adhatott, mert az eltűnésről semmit sem tudott.

— Mindezek olyan tünetek — írja Petrovics —, amelyek minden igazi hazafi felháborodását váltják ki. Arra kérem tehát a hadügyminiszter urat, hogy a szomorú ügy fejleményeit megvizsgálja s a bűnösöket legszigorúbban megbüntetni sziveskedjék.

Veszedelemes betörőt fogott a noviszádi rendőrség

A noviszádi rendőrség letartóztatta Viatkovics Jován 32 éves, licskopetrovoszelői ács munkást, aki ellen nem kevesebb mint három körözőlevelet bocsátottak ki. Viatkovics gyanus magatartásával vonta magára a noviszádi vasúti rendőrség figyelmét s amikor előállították, a bűnyogi nyilvántartásból kiderült, hogy Viatkovicsot a sombori, a mitrovicai és a rumal hatóságok körözik betöréses lopás miatt. Megmotosása alkalmával négy vadonatúj öltöny, két nadrágot, 2 pár cipőt, egy sváb paraszt pruszlikot, női és férfi inget és gyanus lopott holmit találtak nála. A rajta levő ing is lopásból származik, amely J. L. monogrammal volt ellátva. Amikor a főkapitányhelyettes eléje tárta, hogy már a monogram is elárulja, hogy az ing idegen tulajdon, a betörő így válaszolt:

— Az ingen csak azért van J. L. monogram, mert engem nemcsak Viatkovicának, hanem Latkovicsnak is szoktak nevezni. A betörő egyébként azzal védekezik, hogy az öltönyöket falusi piacokon vásárolta s hogy azok jogos tulajdonát képezik. A rendőrség azonban más véleményen van s miután valószínű, hogy Viatkovics követte el a legutóbbi apatni betörést is, amikor ismeretlen tettes nagymennyiségű fehérneműt zsákmányolt, letartóztatták.

Botrányba fullt Lőcsén a Rothermere akció ellen rendezett tüntetés

Lőcséről jelentik: A szlovák néppárt tüntetést rendezett a Rothermere akció ellen. A tüntetés botrányos verekedések közben félbeszakadt. Amikor Hlinka megjelent az emelvényen, a tömeg kiáltozni kezdett: Abcug, levele, pfuj. Csakhamar elcsatiant az első pofon is és erre hatalmas verekedés támadt. Csendőrök állították helyre a rendet, akik tizenkét embert letartóztattak. A verekedés közben számosan megsebesültek.

Pratermizzi

a világ összes fővárosaiban óriási sikereket aratott!
AZ APOLLO még ma és holnap hozza.

Dr. FEHÉR MIHÁLY NYILATKOZATA

Magyar ember nem vállalhat jelöltséget más listán, ha van magyar lista

Miután a demokraták sehogysem tudnak beletörödni csufos bukásukba, most azzal szeretnék megnyerni a tengerin magyarokat, hogy ők milyen jó fiúk voltak és hogy ők akarták Fehér Mihály dr-t jelölni.

Szerkesztőnk erre vonatkozólag tegnap kérdést intézett dr. Fehér Mihályhoz, aki következőket mondta:

— A demokraták tényleg felajánlották nekem a becsel járást. Én azonban, mint

becsületes és lelkiismeretes magyar ember, nem vállaltam jelöltséget más párt listáján, amikor a Magyar Párt önálló listát állított fel.

Minden magyar embernek kötelessége a Magyar Párt mellé állni, mert ma már biztos, hogy a magyar nép érdekelt az őszintén és egyedül csak a Magyar Párt kűzd. A többi pártok csak ki akarják használni a magyarokat,

Sulyos szerencsétlenség a noviszádi vasuti állomáson

Tolatás közben a vonat alá került egy vasuti alkalmazott s a helyszínen meghalt

Csütörtökről péntekre virradó éjjel sulyos szerencsétlenség történt a noviszádi vasuti állomáson. Egy fiatal vasuti munkás, aki csak rövid idővel ezelőtt lépett a vasut szolgálatába, tolatás közben olyan szerencsétlenül esett el, hogy a mozgásban levő vonat halálragasztotta. A sulyos balesetről, amely rövid időn belül immár a második, a következő értesüléseink szólnak:

Pénteken éjjel egy óraker Vekics Antal mozdonyvezető egy tehervonat szerelvény tolatott a vasuti állomáson. Amikor a 326-053. sz. mozdony a szerelvényt egy külső vágányra toltta, a sínek melletti felüln Obrenov Petár 28 éves vasuti munkás, aki a mozdony által mozgásba hozott egyik vagon a vágányon álló szerelvényhez akarta kapcsolni, anélkül azonban, hogy erre a munkára valaki felszólította volna.

A még gyakorlatlan munkás olyan ügyetlenül végezte el munkáját, hogy a még mozgásban levő szerelvény két ütközője közé került, ahol nem tudott megkapaszkodni, hanem elcsuszott

s a vágányra esett. A következő pillanatban a szerelvény áthaladt

rajta és többől levágta mindkét lábát.

A szerencsétlen ember segélykiáltására a mozdonyvezető lefékezte a szerelvényt s a vonat személyzete azonnal a szerencsétlenség színhelyén termett, de a munkáson már nem lehetett segíteni. Amikor kihúzták a sínekről, már csak kevés életjelt adott magáról s mire megérkezett a rendőri bizottság, már kiszendvedt. Rákics Radenko főkapitányhelyettes a kórház hullakamrájába szállította a holttestet.

A megindult vizsgálat megállapította, hogy Obrenov Petár még csak tíz napja állott a vasut szolgálatában. Miután a vagonok kapcsolásához hosszabb gyakorlat kell, az állomásfőnök eltiltotta ettől a veszélyes szolgálatról, Obrenov azonban nem alkalmazkodott a figyelmeztetéshez, hanem önként vállalkozott arra, hogy a tehervonatai szolgálatot teljesítő vasuti alkalmazott munkáját elvégezze.

A kihallgatott tanúk vallomása alapján megállapított nyert, hogy Obrenov haláláért senkit sem terhel felelősség s hogy a katasztrófát Obrenov elővigyázatlansága idézte elő.

Utolsó perceit éli a „Vasember“ palota második emeletéről lezuhant csecsemő

Az orvosok feladtak minden reményt — A szülők hazahozták a kórházból az eszméletlen gyermeket

A „Délbácska“ tegnapi számában beszámoltunk arról a borzalmas szerencsétlenségről, amely Mátics Mihály noviszádi postatitkár 10 hónapos csecsemőjét, Mátics Csedomirt érte, aki a Vasember palota második emeletéről az udvar kövezetére zuhant, ahol sulyos belső sérülésekkel, eszméletlenül terült el. A szörnyű tragédiáról, amely mélyen megrendítette a szerencsétlen gyermek szüleit, most a következő részleteket közöljük:

Mátics Mihály postatitkár a Vasember palota második emeletének egyik lakásában lakik feleségével és öt gyermekével, akik közül a legfiatalabb 10 hónapos, gyönyörűen fejlett Csedomir, a család személfénye volt s akit idősebb testvérel és szülei állandóan dédelgettek. A palota udvari részét emeletenként egy vasrács futja körül s az emelet folyosón ott játszadozott állandóan a kis Csedomir is, akire azonban élénkisége miatt testvérei állandóan ügyeltek. Miután a népes bérházban a gyermekek csak az emelet folyosón élvezhetik a friss levegőt, Mátics Mihály gyermekét is állandóan a folyosón tartózkodtak. A kis Csedomir rendszerint az édesanyja, Matics Danica dajkálta s csak akkor bízta a 13 éves Ozren fiára, ha valshol sürgős dolga akadt vagy más házimunkával volt elfoglalva.

Igy történt ez csütörtökön este is, amikor a kis Csedomir ismét a folyosón játszadozott. Ezúttal édesanyja karjaiban volt, amikor Máticsné kislánya a félreeső helyre keredkedett. Maticsné átadta a gyermeket Ozren fiának s a kislánnyal elietett.

Ozren a folyosó baloldalán levő klugró-

jánál tartotta a gyermeket karjában amikor hirtelen odalépett egyik kisebb öccse, aki tréfából hátulról meglökte a fiút. Ozren megijedt, hátrafordult, a következő pillanatban azonban elvesztette az egyensúlyát s a karján levő Csedomir kicsuszott a kezéből.

A szerencsétlen gyermek több bukást szenvedve a levegőben az első emeleten levő villanydrótra zuhant, majd onnan messzi udvarban az udvar kövezetére esett.

A tragédia szinte másodpercek alatt játszódott le. A fiu rémes sikoltozására összeszaladt az egész ház s az udvari lakásban lakó házfelügyelőse rémülettel látta, hogy a kövezeten élettelenül fekszik a szerencsétlen gyermek. Azonnal orvosért szaladtak, aki első segélyben részeltette az élettelen csecsemőt, majd párnára fektették és a kórházba szállították. Az orvos csak apróbb külső horzsolásokat állapított meg a gyermekben, de sulyos belső sérülések következtek s a gyermek nem nyerte vissza eszméletét. A kórházi orvos agryázkodtatást és koponyaalaptörést állapított meg. Miután állapota reménytelen volt, Matics Mihály tegnap délelőtt hazahozta a még mindig eszméletlen gyermeket s jeges borogatásokkal igyekezett enyhíteni fájdalmán.

A „Délbácska“ munkatársa tegnap délelőtt felkereste a szerencsétlen családot, amely még mindig a borzalmas katasztrófa hatása alatt áll. Édesanyja részketve az izgalomtól és a fájdalomtól megtörve állott legkisebb gyermeke halálos ágyánál. A szegény kis áldozat lehunyt

szemekkel, a fájdalomtól eltorzult arccal feküdt a fehér párnák között.

Az orvosok nem segíthettek rajta s csak az Isten segíthet ott, ahol a természet már felmondta a szolgálatot. Matics Mihályt hivatalos szemleuton érte a borzalmas hír. Kulán járt, amikor telefonon értesítették a katasztrófáról. Azonnal hazasietett és elvra borult szerencsétlen gyermeke betegágya fölé.

— Az orvosok lemondtak az életéről — mondja a megtört apa munkatársuknak — pedig legjobban szeretttük ezt az apróságot, amelyre mindnyájan vigyáztunk s akit mindenki dédelgetett. Ha az Isten elveszi tőlünk, meg kell nyugodni akarataiban.

Az orvosok tegnap délután 5 óraker ismét megvizsgálták a csecsemőt, akinek állapota reménytelen.

Egy veszedelmes noviszádi szélhámós vasuti transzport közben megszökött kísérője elől

A bródi állomáson észrevétlenül leoldotta bilincseit és futásnak eredt

A noviszádi rendőri fogdában napokig őrizték Frkovics József volt noviszádi bankhivatalnokot, aki a szélhámosságok és csalások egész sorozatát követte el. Frkovicsot legutóbb hosszabb szabadságvesztésre ítélték s büntetésének leszolgálása után a noviszádi ügyészség Karlovácra kísérte. A vakmerő szélhámós azonban, akinek sehogyan sem tetszett, hogy fegyveres kísérettel vonuljon be szülővárosába, a robogó vonatból kiugrott és elmenekült. A karlováci törvényszék akkor elfogatóparancsot adott ki ellene, de Frkovics hosszabb időre eltűnt üldözői szeme elől.

A körözölevelet a noviszádi rendőrség is megkapta s a körözölevél alapján néhány nappal ezelőtt letartóztatta. Kiderült ugyanis, hogy Frkovics sikerült szökése óta Noviszádon bujkált s amikor a rendőrség tudomást szerzett erről, a detektívek előállították. Miután ezidő szerint semmilyen más bűncselekmény nem terhell lelkiismeretét és a Noviszádon elkövetett szélhámosságokért büntetését már kitöltötte, a vizsgálat befejezése után Karlovácra szállították. A főkapitányhelyettes, tartva az újabb szökési lehetőségéről, markos rendőrt rendelt melléje, kezelt pedig szorosán megbillincselték.

A rendőr az egész uton éber figyelemmel kísérte Frkovics minden mozdulatát, miután azonban tudta, hogy bilincsetől nem tud megszabadulni, nyugodt lelkiismerettel ült mellette a vagonban. A bilincsek annyira szorították Frkovics kezét, hogy még a kocsi utasai is megsajnálták a fiatal embert s hangosan kikelték az „embertelen“ bánásmód miatt.

Frkovics az egész uton a legcsendesebben viselkedett s úgy tett, mintha belenyugodott volna sorsába. Amikor a vonat Pazovára ért, engedelmesen várakozott a zagrebi vonatra, amely csakhamar Horvátország felé vitte a lebillincsel szélhámóst.

Bródban a vonat fél óráig tartózkodott s ezt az alkalmat Frkovics arra használta fel, hogy engedelmet kérjen kísérőjétől néhány másodpercnyi távozásra, mert a félreeső helyre akart vonulni. A rendőr a vasuti állomás félreeső helyére kísérte a szélhámóst, aki csakugyan belépett a deszkákkal elkerített helyre. Amikor hosszabb várakozás után sem jelentkezett a szélhámós, a rendőr utána ment, de legnagyobb megrökönyödésére vette észre, hogy

Frkovics eltűnt. A kezeiről leoldotta bilincseit s szinte macskaszzerű ügyességgel, a legnagyobb csendben átmaszolt a félreeső helyre és az állomás kis kertjét elválasztó kerítésen és megszökött.

A bilincsek még ott feküdtek a deszkapadlón. A rendőr azonnal fellármázta az állomás személyzetét és a vasuti rendőrséget, de Frkovicsnak már nyoma veszett.

A rendőr a sikertelen nyomozás után visszautazott Noviszádra s bejelentette, hogy Frkovics megszökött. A rendőrség most újabb körözölevelet bocsátott ki ellene.

HIREK

1927. Szeptember 10. Szombat

Római katolikus: Miklós. Protestáns: Erik. Gör. kel.: (Augusztus 28.) Mózes. A nap kel 5 óra 21 perckor, nyugszik 6 óra 6 perckor. A hold kel 6 óra 25 perckor, nyugszik 3 óra 30 perckor.

Időjárás: (A petrovradini katonai meteorológiai állomás jelentése.) Az egész országban borús esős idő volt, különösen Szlovéniában. Továbbra is változékony, borús esős idő várható, az egész országban, helyenként derüléssel. Az ország közepén mérsékelt, változó irányú szelek lesznek. Noviszádon mérsékelt délkeleti szél mellett, borús, esős idő lesz. A hőmérséklet minimuma 13 C°, maximuma 26 C°.

— **Dühöng a „Nép”!** A demokraták válaszával vicclapja a Nép szörnyen dühös. Tücsköt bogarat összehord csakhogy elszédítse a magyarokat és hogy kímásson abból a csávából, amelybe jutott. A magyarok már nem dühöngnek be a demokrata maszlagnak, megijött az eszük és nem hisznek azoknak, akik eddig csak becsapták őket. A demokrata hazugságokon ma nevet a magyar nép, amely tudatosan megy a választások elé és le fog szavazni a Magyar Pártira, még ha a nagypénzü demokrata meg is pukkadnak.

— **Áthelyezés.** Horák Ferenc petrovradini és karlócai állatorvosát Varvarinba helyezték át járási állatorvosnak.

— **Hivatalos órák a noviszádi tartományi pénzügyigazgatóságnál.** A noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság rendelete értelmében úgy a pénzügyigazgatóságnál, valamint az összes járási pénzügyi hatóságoknál a mai naptól kezdve a hivatalos órák 8-12 ig és délután 2-5-ig tartanak.

— **Az összes állami hivatalokban bevezetik az egységes munkaidőt.** A minisztertanács legközelebbi rendeletet fog kibocsátani, amely takarékosági szempontból az összes állami hivatalokban elrendeeli az egységes munkaidőt, amely reggel 8 órától délután 2 óráig fog tartani.

— **Búcsú Karlócán.** Ünnepeles keretek között tartották meg csütörtökön a karlócai búcsút, amely a Mária Fridie templomban folyt le óriási közönség jelenlétében. A történelmi nevezetességű templomban, ahol 1789-ben megkötötték a karlócai békét, a hívők ezrel gyűltek össze. Ugyanez alkalommal ünnepelte a karlócai horvát olvasóklub fennállásának 40 éves jubileumát, mely ugyancsak ünnepeles keretek között folyt le. A jubileumi ünnepélyeken résztvevő a karlócai önkéntes tűzoltóság is, amely zeneszóval várta a vendégeket a pályaudvaron.

— **Házat vásárolt a posta és táviráda alkalmazottak szövetsége Noviszádon.** A posta, táviráda és telefon alkalmazottak szövetsége megvette Handler Simon, Ljubljanszka ucca 19. számú házat 320 000 dinárért. Mint értesülünk, a szövetség saját otthona céljaira teljesen átalakította a házat s ugyanott helyezte el a szövetség irodahelyiségeit is.

— **Telefon összeköttetés Karavukovo és Budapest között.** A posta és távirádaügyi minisztérium hozzájárult a Karavukovo—Szeged és Karavukovo—Budapest közötti telefonvonal megépítéséhez. Az egyszerű beszélgetés díja Szegedre 2:10 és Budapestre 2:55 aranyfrank.

— **Legázoltak egy nyolcéves fiút Vukicsevics miniszterelnök pazovai látogatása alkalmával.** Amikor Vukicsevics Velja miniszterelnök Pazován járt, súlyos szerencsétlenség történt az állomás közelében. A minisztert kísérő zenekar lármájától egy 16 megbokrosodott és elgázolta Ergl János 8 éves fiát, aki súlyos sebesülést szenvedett. A szerencsétlen fiút a beogradai kórházba szállították, ahol most a halállal vívdílik.

A temerini magyarok nem akarták meghallgatni a demokratákat

A Magyar Pártot éljenezték a demokrata gyűlésen

A demokrata párt csütörtökön délután gyűlést hirdetett Temerinbe és arra kivitték Davidovics Ljubát, továbbá a Magyar Párt néhány renegátját. A demokraták nagygyűlése azonban nagyon siralmasan folyt le. Igaz ugyan, hogy a Bácsmegegyel Napló 3000 embert látott a gyűlésen, de ezt maguk a demokraták is megcáfolták, akik szerint ezer ember volt a gyűlésen.

Ez az ezer ember is magyarpárti volt, akik bizony nem hallgatták végig nyugodtan a demokrata maszlagolást, hanem különösen a Magyar Párt renegátjait közbeiktatásokkal alaposan kioktatták.

Davidovics Ljubát még nyugodtan meghallgatták, de már a többi szónokok nem mondhatták el nyugodtan mondókájukat.

Amikor dr. Havas Emil akart beszélni olyan abcug és levele kiáltások fogadták, hogy percekig nem jutott szóhoz. Mikor a láрма lecsendesedett maga is bevallotta, hogy ez még nem történt meg vele, hogy a magyarok nem hagyták beszélni.

— Nem is járt még becsületes magyarok között — volt erre a temerini magyarok válasza.

Lévay Mihály a demokraták helyettes jelöltje krumplicsét ígért a temerinieknek, mire azok azzal válaszoltak, hogy krumplicsük van elég, húst adjon inkább.

Dr. Mátics Milán a Délbácskát támadta. Ez azonban egész természetes,

A Délbácska mindig a magyar népért harcolt. Ezért robbantották fel a szerkesztőséget, ezért követtek el ellene revolveres támadást ezért sebesítették meg szerkesztőit és ezért üldözik állandóan.

— **Tűz Verbászon.** Szerdán este eddig még ismeretlen okoknál fogva kigyulladt Hegel Henrikné tanyáján egy szalmakazal. A kivonult tűzoltóságunk sikerült a tüzet lokalizálni. A kár körülbelül 40 000 dinár.

— **Elveszett egy magyar utlevél a postától a Püspöki palotáig terjedő útvonalon.** A becsületes megtárló jutalom ellenében adja le a lap kiadójába.

MEGNYILT
CSOKOLÁDÉ és CUKORKA gár
RUFF SUBOTICA
NOVISADI FIÓKÜZLETE
Novisadon, Kr. Alexandra u. 6. szám.
A városház mellett.

— **Merényeletet készítettek elő Kemál pasa meggyilkolására.** Londonból jelentik: Sztambulból érkező híradás szerint, ott legutóbb öt embert tartóztattak le, akik merényeletet terveztek Kemál pasa ellen. Az őrizetbevevett emberek hírszerint bevallották, hogy dinamittal akarták felrobbantani azt a vonatot, amelyen Kemál pasa visszatért Angorába.

Estéit csak New-York-Tabarinban
töltheti kellemesen. Remek táncok. Pašičeva u. 23.

— **Négy ember meghalt kufurás közben.** Klagenfurtból jelentik: Segendorfban Perschak kutatómester a munkaközben összeütemelt gázoktól elszédült. Klaser 60 éves háztulajdonos segítségére sietett, de őt is ugyanaz a sors érte. Erre 22 esztendőse veje és egy másik ember is leszállt a kutba, de mind a négyen a vízbe fulltak.

MA és holnap az ODEON-ban
RINALDO RINALDINI
6 felvonásos, érdekesítő kalandordráma
LUCIANO ALBERTINI a főszerepben.

Dr. Mátics Milán ur azonban eddig még semmit sem tett a magyarságért, mert az nagyon hálátlan és veszélyes dolog, erre pedig ő nem vállalkozik.

Nikolics Bránko dr. beszédét sem akarták meghallgatni a temeriniek, pedig ő már jó néhány ezer dinárt elköltött Temerinben, de a temerinieknek még sem kell, a tartományi választáson tudvalevőleg a temeriniek csak azért szavaztak a demokratákra, mert magyar lista nem volt és ezért vállalt dr. Fehér Mihály is jelöltséget a demokrata listán. Amikor Nikolics Bránko beszélni kezdett, azzal szakították félbe: — Nem magát választottuk meg tartománygyűlési képviselőnek, hanem dr. Fehér Mihályt. Miért nem adja át neki a helyét? Ilyen körülmények között, még Nikolics Bránko sem tudta beszédét nyugodtan elmondani Temerinben.

A népgyűlés legérdekesebb jelenetel azonban azok voltak, amikor a demokrata szónokok beszédét alatt és után, a temerini magyarok a Magyar Pártot éljenezték. A rosszul sikerült gyűlés után a demokraták lassan elsomfordáltak Temerinből, amelynek becsületes magyarsága megmutatta, hogy a demokratáknak semmi keresni valójuk nincs a magyar nép között, mert az rendületlenül kitart a Magyar Párt mellett.

A magyar nép tudja, hogy a Magyar Párt győzni fog és azért is minden magyar ember a Magyar Pártira szavaz, hogy annál nagyobb legyen a győzelem. A magyar nép nem akarja a csufos bukásban követni a demokratákat. Elegen lesznek ők maguk is, amikor a saját bajukat fogják siratni.

BUTORKIÁLLITÁS

Tekintse meg vasárnapi kirakatunkat!
DUSSING BUTORGYÁR
Novisad, Pašičeva 20.

— **Tovább pusztított az árvíz Lengyelországban.** Varsóból jelentik: A lapok közlése szerint Lengyelország keleti vidékein az árvíz újból nagy pusztításokat okozott. A kosztowi kerületben kétezer ember vált hajléktalanná és hetvenöt ember halt meg az árvíz pusztítása folytán.

— **Ismét divatba jön a keringő és a francia négyes.** Hoszu évek után ismét divatba jött a keringő és a francia négyes, amelyet már az összes külföldi szalonokban táncolnak. A következő táncidényben tehát a keringő és a négyes lesz a sláger, amelynek tanítására Rosenberg Hermann táncanár vállalkozott. Magánoktatást vállal a házban és házon kívül nagyobb csoportok részére is (legalább 10 pár). Felvilágosítások Rosenberg Hermann táncmesternél kaphatók, Kralja Petra ucca 23. I. emelet.

— **Csehszlovákiában szigorú ellenőrzés alá veszik a zsidókat.** Prágából jelentik: A Slovenski Dnevnik bejelenti, hogy mostantól kezdve Szlovenszkóban megfigyelés alá veszik a zsidókat abból a szempontból, milyen nyelven beszélnek a vasuton, az irodában, a gyárakban, odahaza, az uccán, milyen újságot olvasnak milyen könyvet vásárolnak, milyen iskolába járatták gyermeküket, milyen színházat, előadást és hangversenyt látogatnak. Ezek révén meg akarják állapítani, ki a szlovák és ki a magyar zsidó. A magyar zsidók üzletelt ezután bojkot alá veszik.

— Erdélyi cigánnyal mulatott, mi-
alatt felesége haldoklott. Budapestről je-
lentik: Erdélyi Béla tegnap délelőtt kihallga-
tásra jelenkezett a vizsgálóbírónál azzal, hogy
vallomást kíván tenni. Erdélyit a vizsgálóbíró-
hoz kísérték, de néhány percnyi kihallgatás
után ismét visszavitték a cellába. Kiderült,
hogy teljesen lényegtelen kérdésben jelentke-
zett kihallgatásra. Eynyedi vizsgálóbíró Erdélyi
büntársai Filko és Borsos előt tegnap kihir-
dette végzését, amely szerint előzetes letartóztá-
tásukat fenntartja. Egy pozsonyi ügyvéd, aki
együtt nyaralt Erdélyiékkel Millstadtnban, azt
az érdekes bejelentést tette, hogy Erdélyi
Béla aznap délután amikor felesége haldoklott,
a millstadti kávéházban kedvenc nótáit huzatta
a cigánnyal. Bécsi jelentés szerint, a klagen-
furti országos törvényszék, tegnap Budapestre
küldte az Erdélyi ügy újabb iratát. Elhatá-
rozta továbbá a bíróság, hogy a boncolási
jegyzőkönyv felülvizsgálására kiküldi Schmidt
dr. városi főorvost és Schindelka kórházi ve-
zető főorvost. Erdélyi védőjének azt az indít-
ványát, hogy rendelkezjen el újabb boncolást,
a bíróság nem teljesítette. A tegnapi kihallga-
tás során Erdélyi annyira kihívó és fölényes-
kedő magatartást tanúsított a bíróság előtt,
hogy emiatt a vizsgálóbíró rendbűntetéssel
sújtotta. A tegnapi nap eseményei közé tarto-
zik, hogy Temesváry Gyula dr. ügyészé-
geli részletes jelentést tett az Erdélyi ügy
állásáról Sztrache Gusztáv főügyésznek.

Győződjék meg hogy elegáns, izléses
kalapot, nyakkendőt,
inget stb. férfidivatcikket legjobban **Fuchs** férfi-
divatszpecialistánál veszi (a kat. hitközség épületében)

— **Nagy betörés Zagrebben.** Tegnap
délután ismeretlen tettesek betörték Büchler
Béla zagrebi nagykereskedő lakására, ahonnan
60.000 dinár értékű ékszert zsákmányoltak. A
rendőrség nagy apparátussal nyomozza a tettes-
eket, akik valószínűleg egy nemzetközi betör-
őbanda tagjai.

— **Woronoff professor előadást tartott**
Budapesten. Budapestről jelentik: Woronoff
professor tegnap délelőtt tartotta meg előadá-
sát az Urániumban. Előadása során ismertette a
megfűtőanyagok eljártás technikai nehézségeit, to-
vábbá Steinhilber és a saját eljárása között fenn-
álló különbségeket. Az előadást zsefőit nézőtér
hallgatta végig.

— **Változókéony időt várnak Magyar-
országon.** Budapestről jelentik: Az országban
az idő megtartotta meleg és száraz jellegét.
A hőmérséklet csupán a nyugati határon lett
kissé alacsonyabb, egyébként a normálnál
magasabb volt és a keleti részekben megköze-
lített a 30 fokot is. Változókéony idő várható
kisebb esőkkel és lényegtelen hőváltással.

— **Sorozatós bombarobbanások Csi-
kágoban.** Londonból jelentik: Chicágóban ér-
kezett híradás szerint tegnap a város külön-
böző helyein három bombarobbanás történt. A
robbanás tetemes károkat okozott. Három em-
ber meghalt, nyolc súlyosan megsebesült.

— **Forradalmi tüntetésekre készül-
nek Párisban.** Párisból jelentik: A kommu-
nista Humanité tegnapi számában közli a kommu-
nista párt, a kommunista szervezetek és az ifjú-
sági egyesületek kiáltványát, amely arra
hívja fel a kommunistákat, hogy az amerikai
legionáriusok párisi látogatása alkalmával
szeptember 19, 20 és 21 én forradalmi tüntet-
ések országos napjával válaszoljon.

— **Éhésztrájkba kezdtek a letartóztá-
tott magyarországi kommunista össze-
esküvők.** Budapestről jelentik: A kommunista
összeesküvők ügyében tegnap befejezték a
nyomozást. A nyolcvan előállított kommunista
közül huszonnyolcat helyeztek előzetes letartóztá-
tásba. A letartóztatott kommunisták tegnap
éhésztrájkba kezdtek.

— **Két rablógyilkost kivégeztek Mag-
deburgban.** Magdeburgból jelentik, hogy ott
tegnap Petrov és Urbanski halálra ítélt rabló-
gyilkosokon végrehajtották a halálos ítéletet. A
két rablógyilkos 1925-ben rablóbandát alakított
és több rablógyilkosságot követett el.

— **Pékszájk esetén nem drágulhat**
a kenyér Magyarországon. Budapestről je-

lentik: Dréhr Imre népjóléti államtitár tegnap
reggel 8 órára magához rendelte a sütőmun-
kások és a munkaadók képviselőit. Minthogy
Vass József dr. népjóléti miniszter kijelentette,
hogy a mostani bérmozgalomból kifolyólag
nem szabad a kenyér árát emelni, a munka-
adók elhatározták hogy 4 százalékkal javítják
a sütőmunkások bérét. Az érdekeltek ma dön-
tenek véglegesen a fenyegető sztrájk ügyében.

SPORT

**Futballmérkőzés a torzsai pályán
avagy: Van még kedélyes közönség
a világon.**

Aki még nem látta és alkalma van meg-
tekinteni semmi esetre se mulassza el.

Egyedül álló a Bácskában. Olyan mint a
régijó futball időkben, mikor az aljas ver-
sengés az elsőségért a mindenkor anyagi ér-
dekek hajlására még nem ölte ki a sporttársi
szeretetet, amikor az összes bácskai futballisták
barátok voltak, mikor nem kellett azonnal a
mérkőzés után autóra ülni és csak minél előbb
el a mérkőzés színhelyétől, nehogy a játék előtt
ellenségekké vált és maradt játékosok most
szerezzenek elégtételt egy foulért.

Szóval úgy mint abban az időben, mikor
a sport még sport volt, virul ma a sportélet
a szép virágzó bácskai közönségben melyne Tor-
zsa a neve.

A közönség, dacára annak, hogy egyetét
imádja, távolról sem oly fanatikus mint egyes,
sportcentrumok közönsége bár még all egy
éve jár futballmérkőzésre.

A torzsai Sportclub fejlődésének fő oka,
hogy a közönség szeretete nem a fanatizmus-
ban és kiabálásban nyilvánul, hanem szeretete-
nének áldozatkészséggel adja tanujelét.

Ez tette lehetővé, hogy a torzsai pálya
mentén szép tribün díszelg.

Összesen 2 tribün van a Bácskában a
Bácska és a Nak pályáján. De a torzsai And
ebben sem akar a városi csapatok mögött
maradni.

Az a tribün megérdemli, hogy a maga
egyedülállóságában külön fejezettel foglaloz-
zunk vele:

Régi dolog, hogy a természetben minden
a környezethez alkalmazkodik. Alkalmasint azt
tartotta szem előtt a Tand vezetője amikor
tribünjébe kocsmát és az ülőhelyek elé bor és
sörös poharak felállíthatására szolgáló álványo-
kat épített. Az egyet mérkőzéseln, meiyen
Torzsa egész társadalma képviselteti magát
ezeken a polcokon, végig sűrű rajonban
állnak egymás mellett a felt és féllg üres po-
harak. Es igazi jó falusi szokás szerint a mér-
kőzés minden mozzanatát, jelenetét kihasznál-
ják ivási alkalomra.

Ha Torzsa rugott gólt az öröm ad okot,
ha kapott, bánat az ivásra.

De inni kell. Annélkül Torzsán nincs
semmi.

Mult vasárnap, mikor lelkes küzdelemben
megverték az I oszt. VSC-t a tribün kocsmá-
ros oly pompás üzletet csinált, mintha egy 100
terítékes miniszteri bankettet rendeztek volna
helyiségekben.

Vajjon milyen lehet a képe a torzsai pá-
lyának, mikor egy fontos bajnoki mérkőzést
játsszanak le rajta?

Tréningmérkőzéseket rendez a NAK
holnap. Az első csapat az IB ellen játszik reg-
gel fél 9 órai kezdettel és délután fél 3 kor az
Ifj. csapat játszik a Karagyorgye pályán a Voj-
vodina ellen.

Viktoria—Postás tréningmérkőzés lesz
holnap délelőtt 9 órakor a kórház mögötti
pályán.

Radnicski klubhírek Radnicski—Mak-
kabi tréning mérkőzés lesz vasárnap délelőtt
fél 9 órakor a Karagyorgye sporttelepen. 10
órákor Radnicski B Makkabi B tréning mér-
kőzés. Felkérem mindkét csapat játékosait,

hogy a jelzett időben pontosan és kivétel nél-
kül mindannyian jelenjenek meg I. csapat, Ni-
kolics, Bural, Szakács, Bauer, Valent I. Valent
II., Grünenberg, Horváth I., Horváth II., Man-
dics I, Morgi, Polacsek. B csapat Blumenreder,
Boros, Sebők, Grulcs, Ferenci, Lauterer, Fran-
cuski, Heskó, Georgijevics, Weiss I., Kurtz,
Mandics II. Továbbá a következő ifj. játékosok
felszerelésük átvétele végett: Kovacsevics, Hoff-
mann, Rápóthi, Weiss II., Lenhardt, Ferenci II.,
Sauzer, Burai II., Papp, Imhoff, Buco és
Hesko II. — Sportkapitány.

Fehérnemű varrodámban

Kamenicska ucca 5. szám

alatt vállalok mindennemű női és férfi fehé-
r-
nemű és menyasszonyi kelengyék teljes elkészí-
tését helyben és vidékre is a legszolidabb árák

Paláthyne **HERBIT JÓZSIA** Noviszad

1927 szeptember 9

A dinár árfolyamai

Budapest 10.02—10.08 (pengőben),
Prágában 59.00—59.50, Bécsben 12.45'50-
12.56, Berlinben 7.402—7.422, Triestben
32.20—32.60, Londonban 2.76.

Zürich

Páris 20.34, London 25.34'5, New-
York 518.51, Brüsszel 72.20, Milánó 28.19'5,
Amsterdam 207.80, Berlin 123.36, Bécs
73.10, Budapest 90.75, Szófia 3.75,
Prága 15.37, Varsó 58, Beograd 9.13'—,
Bukarest 3.18'—.

Beograd

London 276.75, Páris 223.90, New-
York 56.90, Zürich 9.97'50, Milánó 310'25,
Prága 168.85, Berlin 13.54, Bécs 80.25,
Budapest 9.97'5. Bukarest 35'12.

Noviszádi terménytözsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, új, 78—79 kg-os, d. k.
kötés 297'50—295, bácskai, 79—80 kg-os, d. k.
300—297'50, bácskai, 80 kg-os d. k. kötés 300,
bánái, 78—79 kg-os, d. k. kötés 295—292'50.
szerémi, 78—79 kg-os, d. k. kötés 295—292'50.
Rozs, bácskai, 72, 2%-os d. k. kötés 285—282'50.
Árpa, bácskai, 65—66 kg-os, d. k. kötés 265 260.
szerémi, 65—66 kg-os, d. k. kötés 265-260,
Zab, bácskai, d. k. kötés 205—200, szerémi,
d. k. kötés 207'50—205, szlavóniai, d. k. kötés
202'50—200. Tengeri, bácskai, d. k. kötés
195—194, bánái, d. k. kötés 195—190,
szerémi tengeri, d. k. kötés 197'50—195.
Buzaliszt, bácskai, nullás gg. és g. d. k. kötés
430—437'50. bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k.
kötés 412'50—420, bácskai, 5. sz. kenyérliszt
d. k. kötés 385—395. bácskai, 6. sz. ke-
nyérliszt d. k. kötés 335—345. bácskai, 6'5 sz.
kenyérliszt d. k. kötés 300—310, bácskai, 7. sz.
kenyérliszt d. k. kötés 275—285, bácskai,
8. sz. kenyérliszt d. k. kötés 210—220. Buz-
korpa, bácskai, jutazsákban, d. k. kötés 182'50-
187.5, szerémi, buza jutazsákban, d. k. kötés 180-
185, szlavóniai, buza, jutazsákban, d. k. kötés
177'50—182.50. Bab, bácskai, új, 2 százalékos,
kézzelválogatott, d. k. kötés 340—330. Irány-
zat: Tengerinél lanyha, egyébként változatlan.

Forgalom: 10 vagon buza, 2 vagon zab,
51 vagon tengeri, 16 vagon liszt, 2 vagon korpa,
1 vagon bab.

Noviszádi értéktözsde

7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet
86'—, kínálat 88'—, 2 és fél százalékos
hadikártérieti kölcsönkötvény, kereslet 360,
kínálat 362'—, Iparbank, kereslet 142. Vá-
rosi Jódfürdő kínálat 50. Kötés nem történt.

Szavazz a Magyar Pártra!

Hol szavaznak a noviszádi polgárok?

A szeptember 11-i választáson Noviszádon tízenkét választási körzet lesz. A választók utcák szerint szavaznak a következő helyeken:

Első körzet: Dunavska ucca, Kralja Petra, Trg Oslobodjenja, Kralja Aleksandra, Wilson-tér, Posta ucca, Jevrejska, Njegoseva, Posta, Trifkovića-tér, Uspenszka, Safarikova, Mite Ruzsicsa, Cara Lazara ucca és a Limán. Szavaz a katolikus templomudvarban levő elemi iskolában. Urnaőrök Pekló Béla és Nagyfejő András.

Második körzet: Laza Telecska, Milieticeva, Görög iskola, Studenicska, Pasiceva, Natosevics, Nikolajevszka, Gyure Jakicsa, Jovana Szaboticsa, Buza-tér, Szokolszka, Szerlicseva, Vidakovicseva, Zmaj Jovanovicseva, Danicsiceva, Jadranszka, Loncsarszka, Hal-tér, Drvarszki-tér, Sumadijszka, Hadzsics Sveticsa, Branjszka, Szaborni prolaz, Szerijina ucca, Selyemgyár és Vágóhid. Szavaz az állami fiugimnáziumban. Urnaőrök Wahl István festő és Szikora József.

Harmadik körzet: Temerini ucca a Bela Njiva uccáig, Szave Vukovicseva, Zemljane Csupsrije, Szvetoszavszka, Despota Jovana, Peci Popovicseva, Preradovicseva, Milosa Obilicsa, Pecszka, Naszelje 4 krajcerea, Vladika Makszims, Almási, Gundulicseva, Bela Njiva, Lagyarska és Tekijina ucca. Szavaz az Almási-iskolában. Urnaőrök Dózsai János és Siposs Károly.

Negyedik körzet: Temerini ut a Bela Njiva uccától, Jug Bogdana, Patriarka Csarnojevicsa, Thököly, Dosztiljeva, Karagyogyeva, Kamberova, Kumanovszka, Radicsevicseva, Beogradszka, Kajmakcsalanszka, Kneza Milosa, Sajkaska, Granicsarszka és Vardarszka ucca. Szavaz a Kajmakcsalanszka uccal elemi iskolában. Urnaőrök Kecskés István és Pászti Máté.

Ötödik körzet: Kiszácsi, Trg Jana Kolara,

Vojvode Bojovicsa, Maszarikova, Szkopljanszka, Arhimandrita Rajicsa, Zmaj Ognjena Vuka, Deszpota Pavla Bakicsa, Karadzicsceva, Lukljana Musickog, Vojvoda Suplyicska, Szvetog Jovana, Kraljevicseva Marka, Gyogye Brankovicseva, Ruska, Zsdrálova és Banatska ucca. Szavaz a Ján Kollár-teri elemi iskolában. Urnaőrök Sánta István és Némét Lajos.

Hatodik körzet: Pirosl, Deák, Kálmán, Vörösmarthy, Arany János, Szlovácska, Kisfaludy, Tóth Kálmán, Hlendarzka, Vodnikova, Bana Jelsicsa, Szyukina, Toldi köz, Pzrnimiln, Groblyanszka, Usztavszka, Naszelye detelnare, Obori Monopol és Szajlovó. Szavaz a Groblyanszka uccal református elemi iskolában. Urnaőrök Takács József és id. Varsányi György.

Hetedik körzet: Put Hajduk Veljka, Nikola Teszla, Primorszka, Petőfi, Kölcsey, Nemacska, Ljubljanska, Gajeva és Futaki ut. Szavaz a Zsidóiskolában. Urnaőrök Erdélyi Szilveszter és Fürjes András.

Nyolcadik körzet: Mátyás Király, Kolodvorszi prolaz, Lövész ucca, Láze Koszicsa, Iskola ucca, Magyar ucca, Vasut ucca, Petra Zrinyskog, Carinszka, Szremska, Gizelin trg és Villany központ. Szavaz a Rókus iskolában. Urnaőrök: Bársony János és Róka Imre.

Kilencedik körzet: Car Dusana, Kamenicsko naszelje, Szarajevszka, Epres ucca és vasuti állomás (vagonok). Szavaz a Kereskedelmi Akadémiában. Urnaőrök: Kuzman Mihály és Kopunovic András.

Tizedik körzet: Darányi telep. Szavaz a Lévöldében. Urnaőrök: Redli Gergely és Baksa András.

Tizenegyedik körzet: Klisza, Vidováni telep, Temerini telep és a Szlena Bara.

Tizenkettedik körzet: Csenej, Szálás, Kamendin, Kerski drum, Mali Jarak és Római sáncok.

Hogy történik a szavazás?

Minden szavazónak érdeke, hogy minél korábban menjen el szavazni.

A szavazás reggel 7 órától este 6 óráig tart. Akik este 6 óráig jelentkeznek szavazásra, azokat le kell szavaztatni.

Minden szavazó jól teszi, ha személyazonosságát igazolványát — amennyiben ilyenrel rendelkezik (pl. adókönyve, uti igazolványa stb.) — magával viszi.

A szavazókat öntönként bocsájtják be a szavazóhelyiségbe.

Minden szavazó megmondja a nevét, életkorát, foglalkozását, lakhelyét, utca és házszám szerint a bizottság előtt.

Minden szavazó a választási elnöktől kap egy kis gumigolyót, melyet jobbkezdébe fog, öklét összecsupkja, hogy a golyó ne legyen látható.

A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig sorba minden urnába bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele a gumigolyót, amely pártra szavazni akar. Minden urnán rajta van a párt s a jelöltek neve. Ha a választó valamelyik urnába bele is ejtette a golyócskát, azért összeszorított öklével kell kezét bedugnia a hátralévő többi urnába, hogy így senki se tudhassa meg, melyik urnába ejtette be a golyócskát. Mikor a választó az utolsó urnából is kihuzta öklébe szorított kezét, tenyerét kinyitja s megmutatja üresen azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy a golyót valamelyik urnába tényleg beleejtette s így leszavazott.

A törvény büntetés terhe alatt tiltja, hogy a szavazó bármily módon is elárulja, hogy melyik pártra szavazott. A szavazás titkossága tehát feltétlenül biztosítva van. Senki sem hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gumiból van s az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható. Minden ezzel ellenkező híresztelés nem igaz.

Szerkesztésért és kladdsért felel
TOMÁN SÁNDOR

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 24—88

A DUNA VIZÁLLÁSA

Szeptember 1-én reggel	—	—	255
Szeptember 2-án	"	—	280
Szeptember 3-án	"	—	305
Szeptember 4-én	"	—	317
Szeptember 5-én	"	—	324
Szeptember 6-án	"	—	332
Szeptember 7-én	"	—	332
Szeptember 8-án	"	—	326
Szeptember 9-én	"	—	312

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

CSAPÓSGERENDÁK jókarban levők, különféle nagyságban kaphatók. Érdeklődni lehet a noviszadi zárdánál. 2770-1-5

Egy kisebb CSALÁDI HÁZ telekkel, ugyanott egy hálószoba, egy kerekpár, 2 drb. Valkó-festmény egy tárogató és egy hegedű eladó. Cim: Cara Dusana 60. 2755-1-2

KIADÓ

SZOBA, KONYHA spejzből álló lakás azonnal kiadó Mátyás király u. 16. Bővebbet a házmesternél. 2805-1-2

KERESLET

INASNAK egy jóházból való fiút keresek. Stevan Horváth fűszerüzlet, Trg Kollarov 3. az evangélikus templommal szemben. 2780-1-2

HIRDETÉSEK

Akkumulátor telepeket

mosót, hamut, öreg vörös rezet, sárga rezet, cinkeket minden mennyiségben vesz a „CALIN” k. d. 2568-2 Zagreb, Mandaličina 1. 1-4

Könnyű munkához

fiatal és nagyobb lányok felvételnek. Ugyanott tanulólányok is kerestetnek. Jelentkezni reggel 8-9 óra között, I. Noviszadi Művirágygyárban, Ustavska 19.

Aki elegánsan, jól s olcsón akar öltözködni,

az ruha szükségletét az olcsó árrairól híres

Schwarz és Kolta

cégnél

Novisad, Kralja Petra u. 5. szám szerezzé be.

Férfi, fiu és gyermekruhák, télikabátok, raglánok s női kabátok csodálatos olcsó, a gyártól megállapított szabott áron. Tekintse meg vételkényszer nélkül.

Jutányosan eladó

egy stela 2 m. magas, 14 m. hosszú 5 fahos, 1 stela 28 m. magas, 6 m. hosszú 5 fahos, alul tolvajtóval, egy íróasztal stb. Bővebbet: Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Jevrejska 7. 2801-1-3

Olcsó épületanyag

a Zrínyi Péter u. 33. számú ház lebontása alkalmával kikerülő jó épületanyag, mint cserép, fa, ajtó, ablak, téglák olcsón eladó. Közelebbi ugyanott vagy Futoski put 93. Feltöltéshez való föld ingyen elhordható. 2817-1-2

20—30.000 köbméter

föld munkálására

kubikosokat

keresek.

Szimonovic Bosko

2795 Novisad, Laze Kostića u. 32. 1-3

Lakatos-segédet

felveszek pléhmunkákra, valamint 2 fut könnyű munkára.

Sinke, Novisad Zmaj Jovanovic ul. 12.

Kifutó fiu

biciklizni tudó, felvétetik. Kraus Miklós, villanyfelszerelési üzlet, Jevrejska ul. 18.

Naptárárusok figyelmébe!

A legnépszerűbb és legkedveltebb naptárak:

a Regelő Bácsi Naptára és a Magyar Családi Naptár

nagyban készülnek. A naptárak 144 oldal terjedelemben, 4° (kvart) alakban készülnek, az ünnepek és vasárnapok vörös nyomással, pontos vásári és névnapi jegyzékkel, bőseges irodalmi és humoros tartalommal, tömördek képpel és illusztrációval. Bolygók járása, időjárás, százesztendősvéjendőmondó, Hold fényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön róm. kath., külön protestáns, külön görög keleti és külön izraelita naptárész.

A naptárakba beköthető négy érdekes és tartalmas képes füzet van mellékelve és pedig: Sobri Jóska, a bakonyi rablóvezér kalandjai;

Rózsa Sándor élete, szerelme, kivallatása és halála; Gyermekmesék és pajkosságok, több humoros képpel;

Álmoskönyv, számos illusztrációval. Dacára annak, hogy a naptárak kétszer oly nagy nagyságban és terjedelemben jelennek meg, mint a többi naptárak, tekintettel a nehéz pénzügyi helyzetre, a naptárak ára rendkívül mérsékelttel van megállapítva.

Kérjen árajánlatot! — Megrendelhető:

a Farkas és Dürbeck-nyomdában
Novisad, Željeznička ul. 30.